

Notatka z konferencji pt. „Samorząd przyjazny seniorom” zorganizowanej przez Parlamentarny Zespół ds. Osób Starszych

Dnia 5 listopada 2010 r. w Sali Kolumnowej w Sejmie odbyła się konferencja zorganizowana przez Parlamentarny Zespół ds. Osób Starszych będąca podsumowaniem konkursu pt. „Samorząd przyjazny seniorom”. Konkurs adresowany był do samorządów wszystkich szczebli, które w latach 2008 – 2010 realizowały lub realizują programy lub projekty przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu osób starszych. Warunkiem uczestnictwa było zgłoszenie projektu lub programu do udziału w konkursie w sposób i terminach ustalonych w regulaminie. Celem konkursu było:

- promowanie tworzenia zintegrowanych programów przeciwdziałania wykluczeniu seniorów we wspólnotach lokalnych i regionalnych;
- zebranie informacji o programach realizowanych przez samorządy w zakresie spożytkowywania potencjału, aktywizacji i integracji osób starszych w obrębie wspólnot lokalnych i regionalnych;
- wyłonienie najlepszych przykładów działań w tym obszarze przez kompetentne jury;
- rozpropagowanie najlepszych praktyk.

Do konkursu przystąpiło 50 jednostek samorządowych. Kapituła konkursu w pierwszym dokonała oceny formalnej zgłoszeń konkursowych, wstępnej oceny merytorycznej programów i projektów i wyłoniła po 5 nominowanych inicjatyw w każdej kategorii, w drugim etapie spośród nominowanych kapituła wyłoniła zwycięzców w każdej kategorii.

Oto zwycięzcy konkursu

Zwycięzcy w kategorii – Region przyjazny seniorom

Województwo Wielkopolskie

Województwo Kujawsko-Pomorskie

Zwycięzcy w kategorii – Powiat przyjazny seniorom

Poznań

Lublin

Gostyń

Ruda Śląska

Zwycięzcy w kategorii – Gmina przyjazna seniorom

Września

Śrem

Bogatynia

Śliwice

Chodzież

Wyróżnienia za szczególnie innowacyjne rozwiązania zgłoszone do konkursu

Giżycko

Tychy

Czeladź

Piekary Śląskie

Ponieważ programy przedstawione przez jednostki samorządowe cechowało innowacyjne podejście do problemów z jakimi napotykają się osoby starsze, kapituła poprosiła o prezentacje programów;

1. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni
2. Ośrodek pomocy Społecznej w Bogatyni
3. Poznań – Miejska Rada Seniorów
4. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
5. Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów w Lublinie
6. Ośrodek Integracyjny „Senior” w Czeladzi
7. Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku
8. Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu
9. Miasto Tychy
10. Poznań – Targi Aktywni 50+
11. Piekary Śląskie – Senior z kl@sa

W trakcie konferencji prof. Zbigniew Woźniak z instytutu Socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu wygłosił referat pt. „Potrzeby osób starszych w samorządowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych. Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Osób Starszych senator Mieczysław Augustyn wygłosił referat pt. „Agenda 22 - czyli jak budować samorządowy program wspierania osób starszych”.

Krótkie opisy projektów
nagrodzonych i wyróżnionych w konkursie: "Samorząd przyjazny
seniorom", w 2010 r.

Kategorie

I. Regiony.

1. Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Projekt to część Strategii Rozwoju Woj. Wlkp. i celowego programu „Razem - więcej – łatwiej” w tym działania „Więcej wiosny jesienią” zmierzającego do poprawy jakości życia ludzi starszych w regionie poprzez rozwój aktywności seniorów, zapobieganie marginalizacji z pomocą podtrzymywania zdolności do samoegzystencji, aktywizowanie rodzin i społeczności lokalnych na rzecz seniorów. Projekt obejmuje: informację i poradnictwo, kampanie społeczne, aktywizację zawodową osób 50+, szkolenia. Oparty jest na współpracy z organizacjami pozarządowymi, innymi samorządami, współpracę międzynarodową, wykorzystuje środki unijne. Efektem projektu jest umocnienie organizacji seniorskich, wzbogacenie różnorodności i ilości usług.

1. Samorząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Projekt „Starzec się godnie w Europie – różnorodne wizje samorządów lokalnych” realizowany jest w ramach PO KL. W projekcie biorą udział partnerskie regiony i miasta Europy (Francji, Węgier, Austrii i Polski). Zaangażowani są eksperci wielu dziedzin, przedstawiciele organizacji pozarządowych i seniorzy. Podczas warsztatów o charakterze integracyjnym uczestnicy dzielą się swoją wiedzą z dziedziny aktywności zawodowej seniorów, infrastruktury i mieszkalnictwa przyjaznego osobom starszym, wychowania do starości, chorób wieku podeszłego. Efektami projektu ma być wypracowanie dwóch nowych metod integracji osób starszych i przekazanie tej wiedzy kolejnym dwóm samorządom. Uczestnicy podnoszą swoje kompetencje, a finalnym rezultatem będzie międzynarodowy podręcznik dobrych praktyk.

II. Powiaty i miasta na prawach powiatów.

1. Lublin

Projekt „ Aktywizacja i rozwój seniorów” . W ramach projektu organizowane są bardzo różnorodne działania o charakterze integracyjnym w ramach Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów w tym działania: „Współpraca ze środowiskiem lokalnym – aktywizacja międzypokoleniowa”, „Kabaret o zmierzchu”, „Taniec łączy pokolenia”, spotkania o charakterze edukacyjno – psychologicznym połączone z imprezami kulturalnymi, muzykoterapia. Ponadto samorząd Lublina realizował projekt : Poprawa jakości życia osób w podeszłym wieku – poprawa funkcjonowania osób starszych w środowisku lokalnym poprzez rozwój środowiskowych form wsparcia oraz promocję wiedzy,

doświadczenia i zainteresowań osób starszych”.

1. Gostyń

Zgodnie ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gostyńskiego na lata 2009 – 2015 realizowane są następujące cele operacyjne : wspieranie organizacji seniorskich, rozwój wolontariatu, promowanie środowiskowych form wsparcia takich jak kluby seniora, dzienne domy pomocy, grupy samopomocowe i wiejski UTW w Krobii.

1. Ruda Śląska

Projekt „Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych” obejmuje działalność społeczności mieszkań chronionych zmierzających do integracji, aktywizację osób starszych poprzez działania interdyscyplinarne, klub seniora i dom dziennego pobytu. Ponadto realizowane są programy celowe : „Nie jesteś sam w chorobie” i „Posiłek dla potrzebujących”.

1. Poznań

Projekty :

a) „ Rada Seniorów” stawia na partycypację osób starszych w życiu samorządu lokalnego. Oprócz opiniowania ważnych dla seniorów dokumentów planistycznych i programów infrastrukturalnych i rozwojowych Rada Seniorów zainicjowała : utworzenie domu pomocy czasowej dla chorych na chorobę Alzheimera, Parku Rekreacji Seniora, współpracę Klubów Seniora z radami Osiedli. Rada ściśle współpracuje z Centrum Inicjatyw Senioralnych w celu pozyskania środków unijnych na realizację programów.

b) „Targi Aktywnych 50+” – spotkanie wystawców oferujących usługi i produkty dla osób 50+ oraz prezentacja dorobku organizacji pozarządowych.

III. Gminy.

1. Września

Projekt „Zapewnienie warunków dobrego funkcjonowania osób starszych w społeczności” realizowany jest w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i obejmuje : pomoc w wynajmowaniu mieszkania, pomoc i profilaktykę zdrowotną, aktywizację i integrację, pomoc w zaspokajaniu potrzeb kulturalnych i edukacyjnych

1. Bogatynia

Gminny Program Aktywizacji i Integracji Osób Trzeciego Wieku „Pokolenia” obejmuje m. in. konkursy „Ujarzmić komputer”, Międzynarodowy Festiwal Piosenkarzy Dojrzałych „Śpiewający Seniorzy”, wystawy wernisaże, wyjazdy do kin i teatrów . Interesujące jest propagowanie dorobku ludzi III wieku w lokalnej prasie, telewizji i miejskim serwisie internetowym. Za realizację programu Bogatynia otrzymała już nagrodę Euroregionu Neisse- Nysa.

1. Śrem

Zgodnie ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w ramach Centrum Aktywności Lokalnej realizowany jest projekt: „Aktywizacja i integracja narzędziem przeciwdziałania wykluczeniu osób starszych”. W ramach projektu: funkcjonuje Akademia Pełni Życia. Są to cykliczne wykłady, prelekcje zajęcia relaksacyjne, terapia zajęciowa realizowane na dwutygodniowych turnusach. Realizowane są: „Program Senior” (dopłaty do leków), Dzień Dobrych Uczynków, Śremski Przyjaciel Seniora. Ponadto utworzone zostały Grupy samopomocowe, Punkt Konsultacyjny, Amatorski Klub Literacki, Klub Seniora. Opracowano „Lokalny standard usług opiekuńczych”.

1. Śliwice

W zgodzie z Gminnym Programem Rozwiązywania Problemów Społecznych po przeprowadzeniu badania potrzeb określono cel „Wspomaganie rodzin, w których żyją osoby starsze i przewlekle chore”. Cel ten realizowano poprzez Program „Aktywizacja i integracja środowiska osób starszych”. Obejmował on : spotkania integracyjne, pomoc sąsiedzka, współpracę i wsparcie dla organizacji seniorskich, wykłady na Akademii Seniora.

5. Chodzież

Program „Aktywny senior” obejmuje : upowszechnianie wiedzy (m.in. UTW), organizację rehabilitacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi, organizację wypoczynku w ramach „Wczasów pod gruszą”(wspólnie z PKPS, Prerii, PZDz i domem kultury), działalność Klubu Seniora.

IV. Innowacyjność.

1. Giżycko, za program „Żyj aktywnie” kładący nacisk na profilaktykę zdrowotną osób starszych (czemu podporządkowane są wszystkie inne, liczne działania).
2. Tychy, za zintegrowanie systemu pomocy seniorom poprzez stworzenie sieci ośrodków wsparcia dla osób starszych.
3. Czeladź, za działalność Ośrodka Integracyjnego SENIOR, gdzie realizuje się kompleksową działalność edukacyjną, rehabilitacyjną, opiekuńczą i świetlicowo- kulturalną.
4. Piekary Śląskie, za projekty „Senior z Kl@są czyli szkolenia komputerowe z wykorzystaniem możliwości biblioteki publicznej i Klub Aktywnych wykorzystujący dla aktywizacji seniorów możliwości Dzielnicowego Domu Kultury.